

جلسة دوم : سورة جمعة و سورة منافقون

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءاْمَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ
فَاسْعُوا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ٩ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَإِذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ١٠ وَإِذَا
رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا اِنْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكُمْ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ
اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ الْلَّهُو وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرِّزْقِينَ ١١

سورة المنافقون

١١

آياتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكُمُ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشَهِدُ أَنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ أَنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشَهِدُ أَنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَذِبُونَ ١
إِنَّهُمْ لَا يَمْنَهُمْ جُنَاحٌ فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ٢ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءاْمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطَبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ
فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ٣ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعِجِّبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ
يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَبَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ
صَحِيحٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحذَرُهُمْ قاتَلُهُمُ اللَّهُ أَنِّي يُؤْفَكُونَ

نحوه خواندن نون ساکن و تنوین

نون ساکن در کلماتی مانند «منهج ، متعطف ، انحلال» به صورت معمولی و واضح خوانده می شود؛ ولی در کلماتی مانند «شببه، پنکه، سنگ» در حرف بعدش خوانده می شود.

در کلمات قرآن نیز «نون ساکن» و «تنوین» نزد شش حرف «أ ح خ ع غ ه» به صورت معمولی و واضح تلفظ می شود؛ مانند :

سَلَامٌ هِيَ مُحَمَّداً عَبْدُهُ كُفُوا أَحَدُ لِمَنْ حَمِدَهُ أَعْمَثَ

ولی نزد ۲۲ حرف دیگر، در حرف بعدش تلفظ می شود . این نحوه تلفظ موجب قرائت زیبا و فصیح قرآن و نماز می شود؛ مانند :

أَشَهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولُ اللَّهِ	أَشَهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ	وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوا أَحَدٌ
مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِ	إِنْ كُنْتُمْ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ

به قرائت آیات درس از لوح فشرده گوش دهید و مشخص کنید که نون ساکن و تنوین، در چه کلماتی به صورت معمولی و در چه کلماتی، در حرف بعدش تلفظ می شود.

نهاية

۱- قواعد مفصل نون ساکن و تنوین همراه با اصطلاحات اظهار، ادغام، اخفاء، قلب به میم، استثنایات و توضیحات کامل، در کتاب های علم قرائت و تجوید آمده است.

آموزش معانی

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

خرید و فروش ، وقتی که ، رستگار می شوید ، ندا داده شد

معنا	کلمه	ردیف
تمام شد	قُضِيَتْ	۵
برآکنده شوید	إِنْتَشِرُوا	۶
بجویید، طلب کنید	ابْتَغُوا	۷
... ، موفق می شوید	ثُفْلِحُونَ	۸

معنا	کلمه	ردیف
...	إِذَا	۱
...	نُودِيَ	۲
...	بَيْع	۳
این ، آن	ذَلِكُمْ	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءاْمَنُوا :

۲- إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ :

۳- مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ :

۴- فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ :

۵- ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ :

۶- وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ :

۷- فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ :

۸- لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ :

۹- وَإِذْ كُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا :

۱- در اینجا کلمه «من» به صورت «در» معنا می شود.

۲- گاهی با توجه به کلماتی که قبل از فعل مضارع می آید، معنای فعل کمی تغییر می کند، به این تغییر توجه داشته باشید، مانند :

ل + تَعْلَمُونَ : تا (برای اینکه) + می دانید ← تا بدانید

لَعَلَّكُمْ + تُفْلِحُونَ : تا (شاید، به این امید که) شما + موفق می شوید ← تا موفق شوید.

انس با قرآن در خانه

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۵۳ تا ۵۵۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه دو آیه ۹ و ۱۰ سوره جمعه را کامل کنید.

۱- يَأَيُّهَا الَّذِينَ ظَاهَرَ عَلَيْهِمُ الْمُؤْمِنُونَ :

۲- إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ :

۳- فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ : پس بشتابید

۴- وَذَرُوا الْبَيْعَ : و رها کنید

۵- ذَلِكُمْ خَيْرُ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ :

۶- فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَاتَّشِرُوا فِي الْأَرْضِ :

۷- وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَإِذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا :

۸- لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ :

ج- از صفحه ۵۵۵ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته، همراه با معنای هریک بنویسید.

د- در صفحه ۵۵۵ قرآن کریم کدام عبارت عزتمندان واقعی را معرفی می‌کند. این عبارت را به عنوان پیام قرآنی انتخاب کرده و همراه با معنا بنویسید.

عزتمندان واقعی

متن :

ترجمه :

پیام قرآنی

او خواهد آمد!

همه امت‌ها به‌ویژه یکتاپرستان عالم به پیروزی نهایی حق بر باطل ایمان و امید دارند. این وعده قطعی الهی در همه کتاب‌های آسمانی آمده است؛ اما در قرآن کریم از وضوح و روشنی بیشتری برخوردار است. برخی از این آیات چنین است.

موضوع	آیه
زمین میراث صالحان	<p>وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَرَبَّ الْأَرْضَ يَرْثُها عِبَادِي الصَّالِحُوتَ قطعًا در کتاب زبور پس از تورات نوشته شده که زمین را بندگان صالح من به ارث می‌برند.</p> <p>ابیاء ۱۰۵</p>
پیروزی مستضعفان	<p>وَزُيُّدَ أَنَّ نَمْنَعَ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ و چنین خواسته ایم که بر مستضعفان زمین منت نهیم و آنان را پیشوایان و وارثان زمین قرار دهیم.</p> <p>قصص ۵</p>
وعده الهی	<p>وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ظَاهَرُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيُسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ خداؤند به مؤمنان نیک کردار شما وعده داده است که آنها را در زمین به حکومت می‌رسانند.</p> <p>نور ۵۵</p>
پیروزی نهایی اسلام	<p>هُوَ اللَّهُ أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الَّذِينَ كُلَّهُمْ وَلَوْكَرَهُ الْمُشْرِكُونَ او کسی است که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه دین (ها) چیره کند، هرچند که مشرکان دوست نداشته باشند.</p> <p>صف ۹</p>

خداوند وعده داده است که حکومت در زمین
به دست مؤمنان و صالحان خواهد رسید و به جای ظلم
و ستم همه‌جا را عدل و داد فراخواهد گرفت. این وعده الهی
به دست آخرين حجت حق يعني امام زمان (عج) تحقق می‌يابد.

ایمان به ظهور حضرت مهدی (عج) از یک سو پیروزی نهایی حق بر
باطل را نوید می‌دهد، و از سوی دیگر پشتوانه اعتقادی و
قلبی محکمی برای مؤمنان است تا در فراز و نشیب
تاریخ بشریت، ایمان و یقین آنها به شک و تردید
مبدل نشود و در اوج مظلومیت از پایداری و
حرکت در صراط مستقیم باز نماند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
 وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ① هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ
 مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ② خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
 بِالْحَقِّ وَصَوَرَكُمْ فَأَحَسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَاصِيرُ ③ يَعْلَمُ مَا
 فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
 بِذَاتِ الصُّدُورِ ④ أَمَّا مَنْ يَأْتِكُمْ بِنَبْؤَةِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلٍ فَذَاقُوا
 وَبِالْأَمْرِ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑤ ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ
 بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشِّرْ يَهُودَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ
 وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ⑥ رَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ لَنْ يُبَعْثُوا قُلْ بَلِي وَرَبِّي
 لَتَبْعَثُنَّ إِمَّا لِتُنَبَّئُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ⑦ فَعَامِنَا
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالثُّورِ الَّذِي أَزْكَنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
 يَوْمَ يَجْمِعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابْنِ ⑧ وَمَنْ يُؤْمِنْ
 بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَلِحًا يُكَفَّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخَلْهُ جَنَّتِ تَجْرِي
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَرُ خَلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑨

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِإِيَّاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ
 النَّارِ خَلِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ١٠ مَا أَصَابَ مِنْ
 مُصِيبَةٍ إِلَّا يَأْذِنُ اللَّهُ وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ
 يُكْلِلُ شَيْءًا عَلَيْمٌ ١١ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
 فَإِنْ تَوَلَّْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ١٢ اللَّهُ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلِيَتَوَكَّلُ الْمُؤْمِنُونَ ١٣
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا
 لَكُمْ فَاحذِرُوهُمْ وَإِنْ تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا
 فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ١٤ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ
 فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ١٥ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ
 وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِأَنفُسِكُمْ وَمَنْ
 يوْقَنْ سُحْنَ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ١٦ إِنْ تُقْرِضُوا
 اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفُهُ لَكُمْ وَيَعْفُرُ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ
 حَلِيمٌ ١٧ عَالِمُ الغَيْبِ وَالسَّمَادُ الْغَرِيزُ الْحَكِيمُ ١٨

آموزش معانیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

توکل می‌کند ، اندازه ، قرار می‌دهد ، محل خروج

معنا	کلمه	ردیف
گمان می‌کند	يَحْتَسِبُ	۵
...	يَتَوَكَّلُ	۶
کافی است	حَسْبٌ	۷
...	قَدْرٌ	۸

معنا	کلمه	ردیف
تقوا داشته باشد	يَتَّقَى (يَتَّقِي)	۱
...	يَجْعَلُ	۲
راه نجات ، ...	مَخْرَجٌ	۳
جا ، هر کجا	حَيْثُ	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید .^۱

۱- وَمَن يَتَّقِي اللَّهَ :

۲- يَجْعَلُ لَهُ مَخْرَجًا : ۳- وَيَرْزُقُهُ :

۴- مَنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ : ۵- وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ :

۶- فَهُوَ حَسْبُهُ : ۷- قَدْ جَعَلَ اللَّهُ :

۱- تمام فعل‌های مضارع این عبارات به صورت مضارع التزامی معنا می‌شود؛ نه مضارع اخباری. به مثال‌های زیر دقت کنید.

مضارع اخباری : می‌داند، قرار می‌دهد، توکل می‌کند، تقوا دارند.

مضارع التزامی : بداند، قرار دهد، توکل کند، تقوا داشته باشد.

دَرْخَانَةُ الْقُرْآنِ اَنْسٌ بِأَفْرَادِهِ

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۵۶ تا ۵۶۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات از سوره طلاق را کامل کنید. این قطعه یکی از زیباترین و پرمعناترین پیام‌های قرآنی است. سعی کنید این قطعه را حفظ کنید و آن را با توجه به معنای آن، در آغاز روز و پس از نمازهای خود بخوانید.

۱- وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلَ لَهُ مَخْرَجًا :

۲- وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ :

۳- وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسِيبُهُ :

۴- إِنَّ اللَّهَ بِالْعِلْمِ أَمِيرٌ : ... کار و خواست خود را به انجام می‌رساند.

۵- قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا :

ج- با مراجعه به صفحه ۵۵۹ قرآن کریم، آیه ۱۱ سوره طلاق را به طور کامل ترجمه کنید. معنای کدام یک از کلمات این آیه را نمی‌دانید؟ آیا می‌توانید معنای این گونه کلمات را با توجه به سایر کلمات هر جمله، حدس بزنید.

د- در آیات صفحه ۵۵۷ چند پیام قرآنی آمده است؟ یکی از این پیام‌ها بیانگر هدایت خاص خداوند است. آن را یافته، همراه با ترجمه بنویسید.

هدایت الهی

متن :

ترجمه :

پیام قرآنی

جلسة دوم : سورة ملك

سورة الملك

آياتها

٣٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَرَّأَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ١ الَّذِي خَلَقَ
الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَلْوُكُمْ أَيْكُمْ أَحَسَنُ عَمَلاً وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ٢
الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ
تَّقْوِيتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِنْ فُطُورٍ ٣ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ
يَنْقَلِبِ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ٤ وَلَقَدْ زَيَّنَاهُ السَّمَاءَ
الَّذِي نَا بِمَاصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيْطَانِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
السَّعِيرِ ٥ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبَيْسَ المَصِيرُ
إِذَا أُقْوَا فِيهَا سَمِيعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهَىٰ تَفُورُ ٦ تَكَادُ تَمَيَّزُ
مِنَ الْفَيْضِ كُلَّمَا أَقْرَى فِيهَا فَوْجٌ سَالَهُمْ خَرْنَتُهَا الَّمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ٧
قَالُوا بَلِيٌّ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنَّ أَنْتُمْ
إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ٨ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ٩ فَاعْتَرَفُوا بِذِنْبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ١٠
إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ١١
إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ١٢

آموزش معانی‌یم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

می‌شنیدیم ، دست ، اندیشه و درک می‌کنیم ، یا ، مرگ

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
گوش شنوا داشتیم ، ...	كُنَانْسَمَعُ	۵	... ، جمع : آیدی	يَدٌ	۱
...	أو	۶	...	مَوْتٌ	۲
...	نَعِّقُلُ	۷	می‌آزماید	يَبْلُو	۳
دوخت ، آتش فروزان	سَعِيرٌ	۸	کدام ، کدام‌یک	أَيٌّ	۴

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

۱- بِيَدِهِ الْمُلَكُ :

۲- لِيَبْلُوْكُمْ :

۳- الْعَزِيزُ الْغَفُورُ :

۴- أَوْنَعِّقُلُ :

۵- أَصْحَابُ السَّعِيرِ :

۶- در اینجا «نَعِّقُلُ» را به صورت ماضی استمراری معنا کنید؛ یعنی : (كُنَا) نَعِّقُلُ : اندیشه و درک می‌کردیم

۷- در اینجا «ما» نافیه است؛ یعنی فعل پس از خود را منفی می‌کند.

انس با قرآن در خانه

الف - هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۶۷ تا ۵۶۲ قرآن کریم را بخوانید.

ب - ترجمه آیات اول و دوم و نیز آیه ۱۰ سوره ملک را کامل کنید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

۱- تَبَرَّكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ :

۲- وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ :

۳- الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ :

۴- لِيَبْلُوكُمْ أَيْكُمْ أَحَسَنُ عَمَلاً :

۵- وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ :

...

۶- وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ :

۷- مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ :

ج - از صفحه ۵۶۳ قرآن کریم چند عبارت آشنا بباید و معنای هریک را همراه آن بنویسید.

د - در صفحه ۵۶۴ قرآن کریم در آیه مشهوری، پیامبر اکرم به داشتن صفت بسیار ارزشمندی توصیف شده است. این آیه را بباید و به عنوان پیام قرآنی، همراه با معنای آن بنویسید. خوب است این آیه را حفظ کنید.

ما در این ویژگی چه نسبتی با پیامبر خود داریم؟ مولوی در تمثیل زیبایی می‌گوید:

شیر را، بچه همی ماند به او تو به پیغمبر چه می‌مانی، بگو

انسانی با برترین اخلاق

متن :

ترجمه :

پیام قرآنی

هیهات مِنَ الْذَّلَّةِ

قرآن کریم عزت را فقط از آن خدا، پیامبر و مؤمنان می‌داند. مسلمانان با این آموزه الهی سخت‌ترین روزهای زندگی را پشت‌سر گذاشتند و با صبر و پایداری در راه حق، در برابر دشمنان خدا و دشمنان مردم به پیروزی رسیدند. برخی از این آموزه‌های قرآنی چنین است :

آیات	آموزه
وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ منافقون ٨	عزمندان واقعی
وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ كُفَّارٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا هرگز خداوند مؤمنان را تحت سلطه کافران قرار نمی‌دهد. نساء ١٤١	حفظ استقلال
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ظَاهَرُوا إِنَّ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرُكُمْ وَيُئْتِيَتْ أَقْدَامَكُمْ محمد ٧	پایداری و ثبات قدم

حمسه حضرت امام حسین علیه السلام و یارانش، او ج عزمندی پیروان حق در برابر ذلت اهل باطل در تاریخ اسلام بوده است. این چنین بود که اسلام محمدی توانست در برابر کفر و نفاق اُموی پیروز شود و ماندگار ماند.

انقلاب اسلامی مردم ایران نیز با رهبری امام خمینی و الگوگیری از نهضت حسینی در برابر ظلم و نفاق به پیروزی رسید و پس از یورش ظالمان و مستکبران، مردم مسلمان ایران توانستند در هشت سال دفاع مقدس با بهره‌مندی از آموزه‌های قرآنی و پایداری و استقامت، از انقلاب اسلامی و کشور خود دفاع کنند.

سروده‌های شاعران مسلمان ایرانی در طول دفاع مقدس که شور و ایمان رزم‌مندان اسلام را دوچندان می‌کرد همه برگرفته از آموزه‌های قرآنی بود و هنوز نیز آن نواهای حماسه‌آفرین، حرکت و عزت می‌آفریند.

نواهای به یادماندنی حاج صادق آهنگران با آن صدای گرم و دلنشیں، رزم‌مندان را به وجود می‌آورد و حماسه‌ها و پیروزی‌های شگفت‌آوری را زمینه‌ساز می‌شد. از میان این سروده‌ها، شعر زیبای «هیهات متأ الذله» سروده حاج حبیب الله معلمی، شاعر بسیاری از نواهای گرم و شورآفرین آهنگران، در تاریخ دفاع مقدس جایگاه خاصی دارد.

هیهات منالذله

ما یاوران قرآن در راه عشق و ایمان بگذشته ایم از جان

ما عاشق حسینیم از آن به شور و شینیم مشتاق کاظمینیم

هیهات منالذله

در آسمان و دریا در کوهسار و صحراء طوفندۀ ایم هرجا

با قدرت و شجاعت گوییم با صراحت یا فتح یا شهادت

هیهات منالذله

ما پیروان زهراء آماده ایم و برپا حق و عده داده مارا
دشمن کجا توائد ما را عقب براند باید جهان بداند

هیهات منالذله

خوب است این نوای گرم را با همکاری دبیر محترم خود تهیه و در کلاس پخش کنید.

فَلَا أَقِسْمٌ بَرِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّ الْقَدِيرَوْنَ ﴿٤١﴾ عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ
وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤٢﴾ فَذَرُوهُمْ يَخْوُضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلْقَوْا يَوْمَهُمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجَادِثِ سِرْعًا كَاهِنُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوَفِّضُونَ
﴿٤٤﴾ خَاسِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرَهُقُهُمْ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ

٢٨

سورة نوح

آياتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنَّ أَنْذِرْ قَوْمَكِ مِنْ قَبْلٍ أَنْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَقُولُ إِنِّي لَكُنْذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢﴾ أَنِ اعْبُدُوا
اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ ﴿٣﴾ يَغْفِرُ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرُكُمْ إِلَىٰ
أَجَلٍ مُسَمَّىٰ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخِّرُ لَوْكُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿٤﴾ قَالَ رَبِّي إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيَلَّا وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَاءِي
إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبَاعَهُمْ
فِي ظَاهِرِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرَرُوا وَاسْتَكَبَرُوا اسْتِكْبَارًا
﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَافِرًا ﴿١٠﴾

يُرِسِّلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُم مِدْرَارًا ﴿١﴾ وَيُمَدِّدُكُم بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلُ
 لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلُ لَكُمْ أَهْرَارًا ﴿٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا
 ﴿٣﴾ وَقَدْ خَلَقْتُمْ أَطْوَارًا ﴿٤﴾ أَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ
 سَمَوَاتٍ طِباقًا ﴿٥﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ
 سِرَاجًا ﴿٦﴾ وَاللَّهُ أَنْبَتَكُم مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا
 وَيُخْرِجُكُمْ أَخْرَاجًا ﴿٨﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ سِاطًا ﴿٩﴾ لِتَسْلُكُوا
 مِنْهَا سُبُّلًا فِي جَاجًا ﴿١٠﴾ قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِبْرَاهِيمَ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ
 لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلْدُهُ إِلَّا خَسَارًا ﴿١١﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا
 وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ إِلَهَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًا وَلَا سُواعًا وَلَا يَغُوثَ
 وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿١٢﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا
 ضَلَالًا ﴿١٣﴾ مِمَّا حَطَّيْتُهُمْ أُغْرِقُوا فَادْخُلُوا نَارًا فَلَمْ يَحْدُو الْهُمْ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿١٤﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّي لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ
 الْكُفَّارِينَ دِيَارًا ﴿١٥﴾ إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّو عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُو
 إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿١٦﴾ رَبِّي اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ
 مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿١٧﴾

آموزش معانیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

به تأخیر می‌اندازد ، هشدار ده ، داخل شد به

معنا	کلمه	ردیف
... ، وارد شد به	دخل	۴
نیفزای، زیاد نکن	لاتزد	۵
هلاکت ، تابودی	تبار	۶

معنا	کلمه	ردیف
...	آندر	۱
می‌آید	یأتی	۲
... ، مهلت می‌دهد به	یوّحُرُ	۳

فعالیت دوم

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

- ۱- إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا : آن آندر قوماً
- ۲- آن يأْتِيْهِمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ : آن يأْتِيْهِمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
- ۳- وَأَطَّافُوا اللَّهَ : آن اعْبُدُوا اللَّهَ
- ۴- وَأَطِيعُونِ : وَأَطِيعُونِ
- ۵- لَوْكُنْتُمْ تَعْلَمُونَ : لَوْكُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
- ۶- وَيُؤَخِّرُكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمٍّ : وَيُؤَخِّرُكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمٍّ
- ۷- وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتَيْ مُؤْمِنًا : وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتَيْ مُؤْمِنًا
- ۸- رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ : رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ
- ۹- وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ : وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

۱- گاهی کسره نماینده ضمیر «ی» است؛ مانند: یقَوْمٌ = یا قَوْمٍ = آطیعونی

۲- در اینجا «مُؤْمِنًا» را «با ایمان» معنا کنید.

۳- «إِلَيْ» در اینجا به معنای «تا» است.

انس با قرآن در خانه

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۶۸ تا ۵۷۳ قرآن کریم را بخوانید.

ب- آیات اول تا چهارم و آیه آخر سوره نوح را ترجمه کنید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

۱- إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحاً إِلَى قَوْمِهِ :

۲- أَنَّا أَنذِرْنَا قَوْمَكَ :

۳- مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ الْيَمِّ :

۴- قَالَ يَقُولُ إِنِّي لَكُنْذِيرٌ مُبِينٌ :

۵- أَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِي :

۶- يَغْفِرُ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ :

۷- وَيُؤْخِرُكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمّى :

۸- إِنَّ أَجَلَ اللّٰهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ :

تأخر نمی‌افتد،

...

۹- رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ :

۱۰- وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ :

۱۱- وَلَا تَرِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارَأً :

ج- از صفحه ۵۷۱ قرآن کریم چند ترکیب یا عبارت آشنا باید و معنای هریک را همراه آن بنویسید.

د- در صفحه ۵۷۱ قرآن کریم یک دعای زیبا آمده است. آن را همراه با معنا بنویسید و سعی کنید این دعای قرآنی را حفظ کنید و در قنوت نماز بخوانید.

درخواست آمرزش!

متن :

ترجمه :

جلسة دوم : سورة المزمل

٢٠

سورة المزمل

آياتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُزَمْلُ ۝ قُمِ الْأَلَّ قَلِيلًا ۝ نِصْفَهُ أَوْ أَنْفُصَ مِنْهُ
قَلِيلًا ۝ أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتَّلِ الْقُرْءَانَ تَرْتِيلًا ۝ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ
قَوْلًا ثَقِيلًا ۝ إِنَّ نَاسِئَةَ الَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطَاءً وَأَقَوْمُ قِيلًا ۝
إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ۝ وَادْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَّئِلَ
إِلَيْهِ تَبَتِيلًا ۝ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
وَكِيلًا ۝ وَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ۝
وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولَى النَّعْمَةِ وَمَهْلِكُهُمْ قَلِيلًا ۝ إِنَّ لَدَنِي آنَكَالًا
وَجَحِيمًا ۝ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ۝ يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ
وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيرًا مَهِيلًا ۝ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا
شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ۝ فَعَصَى فِرْعَوْنُ
الرَّسُولَ فَأَخَذَنَهُ أَخْذًا وَبِيلًا ۝ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا
يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ۝ السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا
إِنَّ هَذِهِ تَذَكِّرَةٌ ۝ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَيْ رَبِّهِ سَبِيلًا ۝

آموزش معانی اسم

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

طولانی ، نیم ، بگیر ، اندک ، یادکن ، کم

معنا	کلمه	ردیف
کار و تلاش	سبح	۶
... ، بسیار	طویل	۷
...	اذکر	۸
... ، قرار بده	إِثْخَذ	۹

معنا	کلمه	ردیف
برخیز، به پاخیز	قُم	۱
...	قلیل	۲
نصف، ...	نصف	۳
آرام و با دقت بخوان	رَتِل	۴
سنگین، گرانبار، با ارزش	ثَقِيل	۵

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

۱- قُرِّ الَّيْلَ :

۲- نِصْفَهُ :

۳- قَوْلًا ثَقِيلًا :

۴- وَرَتِلٌ الْقُرْءَانَ :

۵- سَبِحًا طَوِيلًا :

۶- إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ :

۷- وَأَذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ :

۸- فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا :

۹- رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ :

انس با قرآن در خانه

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۷۴ تا ۵۸۰ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات اول تا نهم سوره مرّمَل را کامل کنید.

۱- يَا إِيَّاهَا الْمُزَمِّلُ ﴿١﴾ قُمِ الْيَلِ إِلَّا قَيْلَالٌ : جامه به خود پیچیده *

۲- نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَيْلَالٌ : يا اندکی ازان کم کن،

۳- أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتَّلِ الْقُرْءَانَ تَرْتِيلًا : يا بر آن بیفزای و کاملاً

۴- إِنَّ سَنْلُقَى عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا : نازل خواهیم کرد

۵- إِنَّ نَاسِئَةَ الَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطَأً وَأَقَوْمُ قِيَلًا : قطعاً عبادت در شب استوارتر، خالصانه ترا و از لغزش دورتر است.

۶- إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبَحًا طَوِيلًا :

۷- وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلِ إِلَيْهِ تَبَتِيلًا : و تتها به او دل بیند.

۸- رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ :

۹- فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا :

ج- از صفحه ۵۷۵ قرآن کریم چند عبارت آشنا بباید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

د- از صفحه ۵۷۴ یا ۵۷۵ یکی از دو پیامی را که در سال‌های قبل با آن آشنا شده‌اید و درباره انس با قرآن کریم است یافته، و همراه با معنا بنویسید.

انس با قرآن کریم

متن :

ترجمه :

پیام قرآنی

از معلم زبان، آموختیم

در مدرسه‌ای قرآن تدریس می‌کردم. در یکی از کلاس‌ها دانش‌آموزان توجه بیشتری به درس داشتند و هنگام تلاوت قرآن با سکوت و احترام خاصی گوش می‌دادند. روزی در زنگ تفریح، یکی از دانش‌آموزان را صدا کرد و از او پرسیدم : چرا کلاس شما هنگام تلاوت قرآن این قدر آرام و ساكت است؟ او گفت : در سال قبل، زنگ زبان ما وقتی بود که شما در کلاس کنار ما، قرآن داشتید. هرگاه شما یا

یکی از دانشآموزان قرآن را با صدای بلند تلاوت می کردید و صدایتان در کلاس ما شنیده می شد، دیرین درس انگلیسی این آیه را می خواند :

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْءَانُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا

لَعَلَّكُمْ تُرَحَّمُونَ

و هنگامی که قرآن خوانده می شود پس به آن گوش دهید و ساكت باشید؛

تا مورد رحمت قرار گیرید.

۲۰۴
اعراف

و آنگاه خود ساكت می شد و تا پایان قرائت قرآن
تدریس را متوقف می کرد و به دنبال وی نیز
همه کلاس ساكت می شدند. این چنین
است که دانشآموزان به تدریج چه در
کلاس و چه در جای دیگر، هنگام شنیدن
تلاوت قرآن، با احترام خاصی ساكت می شوند
و به قرائت قرآن گوش می دهند^۱.

۱- برگرفته از مجله ماهنامه بشارت شماره ۱۳